

**Codul fiscal cu Norme
și
Codul de procedură fiscală**

CODUL FISCAL¹⁾ cu Norme²⁾

TABLA DE MATERII

Titlul I. Dispoziții generale	8
Capitolul I. Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal	8
Capitolul II. Aplicarea și modificarea Codului fiscal	8
Capitolul III. Definiții	9
Capitolul IV. Reguli de aplicare generală	19
Titlul II. Impozitul pe profit	28
Capitolul I. Dispoziții generale	28
Capitolul II. Calculul rezultatului fiscal	32
Capitolul III. Aspecte fiscale internaționale	61
Capitolul III ¹ . Norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne	64
Capitolul IV. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale	69
Capitolul V. Impozitul pe dividende	74
Capitolul VI. Dispoziții tranzitorii	74
Titlul III. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	79
Titlul IV. Impozitul pe venit	84
Capitolul I. Dispoziții generale	84
Capitolul II. Venituri din activități independente	91
Capitolul III ¹ . Venituri din drepturi de proprietate intelectuală	99
Capitolul III. Venituri din salarii și asimilate salariilor	102
Capitolul IV. Venituri din cedarea folosinței bunurilor	116
Capitolul V. Venituri din investiții	119
Capitolul VI. Venituri din pensii	125
Capitolul VII. Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură	126
Capitolul VIII. Venituri din premii și din jocuri de noroc	131
Capitolul IX. Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	132
Capitolul X. Venituri din alte surse	136
Capitolul XI. Venitul net anual impozabil	139
Capitolul XII. Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică	145
Capitolul XIII. Aspecte fiscale internaționale	147
Capitolul XIV. Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă	151
Capitolul XV. Dispoziții tranzitorii și finale	151
Titlul V. Contribuții sociale obligatorii	153
Capitolul I. Dispoziții generale	153
Capitolul II. Contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat	153
Secțiunea 1. Contribuabili/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii	153
Secțiunea a 2-a. Veniturile pentru care se datorează contribuția și cotele de contribuții	154
Secțiunea a 3-a. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor pentru care plata unor prestații sociale se achită de instituții publice	155

¹⁾ L. nr. 227/2015 (M. Of. nr. 688 din 10 septembrie 2015; în vigoare de la 1 ianuarie 2016) – abreviere: NCF (Noul Cod fiscal); cu ultim. modif. aduse prin L. nr. 111/2018 pt. modif. și compl. NCF (M. Of. nr. 422 din 17 mai 2018).

²⁾ H.G. nr. 1/2016 pt. aprob. Normelor met. de aplic. a NCF (M. Of. nr. 22 din 13 ianuarie 2016); cu ultim. modif. aduse prin H.G. nr. 354/2018 pt. modif. și compl. Normelor met. de aplic. a NCF, aprob. prin H.G. nr. 1/2016 (M. Of. nr. 442 din 25 mai 2018).

Secțiunea a 4-a. Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiilor prevăzute la art. 136 lit. d)-f), precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state.....	160
Secțiunea a 5-a. Contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente	164
Secțiunea a 6-a. Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente	165
Capitolul III. Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	169
Secțiunea 1. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate	169
Secțiunea a 2-a. Veniturile pentru care se datorează contribuția și cota de contribuție	172
Secțiunea a 3-a. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor aflate sub protecția sau în custodia statului.....	173
Secțiunea a 4-a. Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor.....	175
Secțiunea a 5-a. Contribuția de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit art. 154.....	176
Secțiunea a 6-a. Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice prevăzute la art. 155 alin. (2).....	177
Secțiunile a 7-a – a 9-a. Abrogate.	180
Secțiunea a 10-a. Declararea, stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care estimează venituri anuale cumulate sub plafonul prevăzut la art. 170 alin. (2), precum și în cazul celor care nu realizează venituri	180
Capitolul IV. Abrogat	181
Capitolul V. Abrogat	181
Capitolul VI. Abrogat	181
Capitolul VII. Abrogat	182
Capitolul VIII. Prevederi comune în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene pentru care sunt incidente prevederile legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale	182
Secțiunea 1. Contribuțiile sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene	182
Secțiunea a 2-a. Înregistrarea în evidența fiscală, baza de calcul, declararea, stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii	182
Capitolul IX. Contribuția asiguratorie pentru muncă	183
Titlul VI. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.....	186
Capitolul I. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți	186
Capitolul II. Asocieri/Entități care desfășoară activitate/obține venituri în/din România	197
Capitolul III. Impozitul pe reprezentanțe	198
Capitolul IV. Abrogat	199
Capitolul V. Redevențe și dobânzi la întreprinderi asociate	199
Titlul VII. Taxa pe valoarea adăugată	203
Capitolul I. Definiții	203
Capitolul II. Operațiuni impozabile	206
Capitolul III. Persoane impozabile	210
Capitolul IV. Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei.....	214
Capitolul V. Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei	221
Capitolul VI. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată.....	234
Capitolul VII. Baza de impozitare	244
Capitolul VIII. Cotele de taxă.....	251

Capitolul IX. Operațiuni scutite de taxă	257
Capitolul X. Regimul deducerilor	269
Capitolul XI. Persoanele obligate la plata taxei.....	296
Capitolul XII. Regimuri speciale	298
Capitolul XIII. Obligații	314
Capitolul XIV. Dispoziții comune	345
Capitolul XV. Dispoziții tranzitorii.....	351
Titlul VIII. Accize și alte taxe speciale	357
Capitolul I. Regimul accizelor armonizate	357
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	357
Secțiunea a 2-a. Nivelul și calculul accizelor	362
Secțiunea a 3-a. Obligațiile plătitorilor de accize	365
Secțiunea a 4-a. Alcool și băuturi alcoolice	370
Secțiunea a 5-a. Tutun prelucrat.....	373
Secțiunea a 6-a. Produse energetice.....	375
Secțiunea a 7-a. Energie electrică	377
Secțiunea a 8-a. Autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități cu produse accizabile în regim suspensiv de accize	377
Secțiunea a 9-a. Regimul de antrepozitare.....	378
Secțiunea a 10-a. Destinatarul înregistrat.....	391
Secțiunea a 11-a. Expeditorul înregistrat.....	395
Secțiunea a 12-a. Importatorul autorizat.....	397
Secțiunea a 12 ¹ -a. Monitorizare și control	400
Secțiunea a 13-a. Excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică	400
Secțiunea a 14-a. Scutiri de la plata accizelor	403
Secțiunea a 15-a. Restituiri de accize.....	417
Secțiunea a 16-a. Deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize	420
Secțiunea a 17-a. Deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum	427
Secțiunea a 18-a. Deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau de scutire directă.....	431
Secțiunea a 19-a. Marcarea produselor alcoolice și a tutunului prelucrat	433
Secțiunea a 20-a. Marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acesteia.....	435
Secțiunea a 21-a. Marcarea și colorarea motorinei	437
Secțiunea a 22-a. Alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile	438
Capitolul II. Regimul accizelor nearmonizate	442
Capitolul III. Contravenții și sancțiuni	446
Capitolul IV. Infracțiuni	449
Titlul IX. Impozite și taxe locale	484
Capitolul I. Dispoziții generale	484
Capitolul II. Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	487
Capitolul III. Impozitul pe teren și taxa pe teren	501
Capitolul IV. Impozitul pe mijloacele de transport	514
Capitolul V. Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor	523
Capitolul VI. Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate.....	527
Capitolul VII. Impozitul pe spectacole	528
Capitolul VIII. Taxe speciale.....	530
Capitolul IX. Alte taxe locale.....	531
Capitolul X. Alte dispoziții comune	532
Capitolul XI. Sancțiuni	533
Capitolul XII. Dispoziții finale	534
Titlul X. Impozitul pe construcții	537
Titlul XI. Dispoziții finale	539

Titlul I Dispoziții generale

Capitolul I Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal

Art. 1. Scopul și sfera de cuprindere a Codului Fiscal. (1) Prezentul cod stabilește: cadrul legal privind impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2), care sunt venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetului asigurărilor pentru șomaj și fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale; contribuabilii care au obligația să plătească aceste impozite, taxe și contribuții sociale; modul de calcul și de plată a acestora; procedura de modificare a acestor impozite, taxe și contribuții sociale. De asemenea, autorizează Ministerul Finanțelor Publice să elaboreze norme metodologice, instrucțiuni și ordine în aplicarea prezentului cod și a legilor de ratificare a convențiilor de evitare a dublei impuneri în aplicare.

(2) Cadrul legal de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de prezentul cod este stabilit prin Codul de procedură fiscală.

(3) Dacă orice prevedere a prezentului cod contravine unei prevederi a unui tratat la care România este parte, se aplică prevederea celui tratat.

(4) Orice măsură de natură fiscală care constituie ajutor de stat se acordă potrivit dispozițiilor legale în vigoare privind ajutorul de stat.

• **NM: 6. Facilitățile fiscale de natura ajutorului de stat, așa cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) lit. d) O.U.G. nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea L. concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modif. și compl. prin L. nr. 20/2015, cu modif. ult. „avantaj economic acordat din surse sau resurse de stat ori gestionate de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acesta afectează schimburile comerciale dintre statele membre”, se acordă cu respectarea prevederilor naționale și comunitare în domeniul ajutorului de stat.**

Art. 2. Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal.

(1) Impozitele și taxele reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) impozitul pe profit;
- b) impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- c) impozitul pe venit;
- d) impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți;
- e) impozitul pe reprezentanțe;
- f) taxa pe valoarea adăugată;
- g) accizele;
- h) impozitele și taxele locale;
- i) impozitul pe construcții.

(2) Contribuțiile sociale obligatorii reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- a) contribuțiile de asigurări sociale, datorate bugetului asigurărilor sociale de stat;
- b) contribuția de asigurări sociale de sănătate, datorată bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- c) contribuția asiguratorie pentru muncă, datorată bugetului general consolidat.

Capitolul II Aplicarea și modificarea Codului fiscal

Art. 3. Principiile fiscalității. Impozitele și taxele reglementate de prezentul cod se bazează pe următoarele principii:

a) neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin;

b) certitudinea impunerii, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu conducă la interpretări arbitrare, iar termenele, modalitatea și sumele de plată să fie precis stabilite pentru fiecare plătitor, respectiv aceștia să poată urmări și înțelege sarcina fiscală ce le revine, precum și să poată determina influența deciziilor lor de management financiar asupra sarcinii lor fiscale;

c) justetea impunerii sau echitatea fiscală asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau a proprietăților acestuia;

d) eficiența impunerii asigură niveluri similare ale veniturilor bugetare de la un exercițiu bugetar la altul prin menținerea randamentului impozitelor, taxelor și contribuțiilor în toate fazele ciclului economic, atât în perioadele de avânt economic, cât și în cele de criză;

e) predictibilitatea impunerii asigură stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de cel puțin un an, în care nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii.

Art. 4. Modificarea și completarea Codului fiscal. (1) Prezentul cod se modifică și se completează prin lege, care intră în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de 1 ianuarie a fiecărui an și vor rămâne nemodificate cel puțin pe parcursul aceluși an.

(3) În situația în care modificările și/sau completările se adoptă prin ordonanțe, se pot prevedea termene mai scurte de intrare în vigoare, dar nu mai puțin de 15 zile de la data publicării, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2).

(4) Fac excepție de la prevederile alin. (1) și (2) modificările care decurg din angajamentele internaționale ale României.

Art. 5. Norme metodologice, instrucțiuni și ordine. (1) Ministerul Finanțelor Publice are atribuția elaborării normelor necesare pentru aplicarea unitară a prezentului cod.

(2) În înțelesul prezentului cod, prin *norme* se înțelege norme metodologice, instrucțiuni și ordine.

(3) Normele metodologice sunt aprobate de Guvern, prin hotărâre, și sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Ordinele și instrucțiunile pentru aplicarea unitară a prezentului cod se emit de ministrul finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor reglementate de prezentul cod, datorate bugetului general consolidat, cu excepția bugetelor locale, se emit de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, denumită în continuare ANAF, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor locale, reglementate de prezentul cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(5) Sub sancțiunea nulității absolute, instituțiile publice din subordinea Guvernului, altele decât Ministerul Finanțelor Publice, nu pot elabora și emite norme care să aibă legătură cu prevederile prezentului cod, cu excepția celor prevăzute în prezentul cod.

(6) Anual, Ministerul Finanțelor Publice colectează și sistematizează toate normele în vigoare având legătură cu prevederile prezentului cod și publică această colecție oficială.

• **DISPOZIȚII CONEXE.** A se vedea:

– **OPANAF nr. 3396/2016** pt. aprob. modelului și conținutului formularelor „Adeverință de venit” și „Cerere de eliberare a unei adeverințe de venit” pentru persoane fizice (M. Of. nr. 954 din 25 noiembrie 2016);

– **OPANAF nr. 3159/2017** pt. aprob. Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a TVA formulate de către persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul UE, precum și pt. aprob. modelului și conținutului unor formulare (M. Of. nr. 892 din 14 noiembrie 2017).

Art. 6. Aplicarea unitară a legislației. Aplicarea unitară a prezentului cod și a legislației subsecvente acestuia se asigură prin Comisia fiscală centrală constituită potrivit Codului de procedură fiscală.

Capitolul III Definiții

Art. 7. Definiții ale termenilor comuni. În înțelesul prezentului cod, cu excepția titlurilor VII și VIII, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *activitate dependentă* – orice activitate desfășurată de o persoană fizică într-o relație de angajare generatoare de venituri;

2. *activitate dependentă la funcția de bază* – orice activitate desfășurată în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, declarată angajatorului ca funcție de bază de către angajat; în cazul în care activitatea se desfășoară pentru mai mulți angajatori, angajatul este obligat să declare numai angajatorului ales că locul respectiv este locul unde exercită funcția pe care o consideră de bază;

3. *activitate independentă* – orice activitate desfășurată de către o persoană fizică în scopul obținerii de venituri, care îndeplinește cel puțin 4 dintre următoarele criterii:

3.1. persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului și a modului de desfășurare a activității, precum și a programului de lucru;

3.2. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea pentru mai mulți clienți;

3.3. riscurile inerente activității sunt asumate de către persoana fizică ce desfășoară activitatea;

3.4. activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfășoară;

3.5. activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;

3.6. persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

3.7. persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane în condițiile legii;

● **NM: 1.** (1) *În aplicarea prevederilor art. 7 pct. 3 NCF, se are în vedere ca raportul juridic încheiat între părți să conțină, în mod obligatoriu, clauze contractuale clare privind obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, astfel încât să nu rezulte existența unei relații de subordonare, ci libertatea persoanei fizice de a dispune în ceea ce privește desfășurarea activității. La încadrarea unei activități ca activitate independentă, părțile vor avea în vedere ca raportul juridic încheiat să reflecte conținutul economic real al tranzacției/activității. (2) Criteriul privind libertatea persoanei de a alege locul, modul de desfășurare a activității, precum și programul de lucru este îndeplinit atunci când cele trei componente ale sale sunt îndeplinite cumulativ. În raportul juridic părțile pot conveni asupra datei, locului și programului de lucru în funcție de specificul activității și de celelalte activități pe care prestatorul le desfășoară. (3) Persoana fizică dispune de libertatea de a desfășura activitatea chiar și pentru un singur client, dacă nu există o clauză de exclusivitate în desfășurarea activității. (4) Riscurile asumate de prestator pot fi de natură profesională și economică, cum ar fi: incapacitatea de adaptare la timp și cu cele mai mici costuri la variațiile mediului economico-social, variabilitatea rezultatului economic, deteriorarea situației financiare, în funcție de specificul activității. (5) În desfășurarea activității persoana fizică utilizează predominant bunurile din patrimoniul afacerii.*

4. *autoritate fiscală centrală* – Ministerul Finanțelor Publice, instituție cu rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale;

5. *autoritate fiscală competentă* – Ministerul Finanțelor Publice și serviciile de specialitate ale autorităților administrației publice locale, după caz, care au responsabilități fiscale;

6. *centrul intereselor vitale* – locul de care relațiile personale și economice ale persoanei fizice sunt mai apropiate. În analiza relațiilor personale se va acorda atenție familiei soțului/soției, copilului/copiiilor, persoanelor aflate în întreținerea persoanei fizice și care sosesc în România împreună cu aceasta, calitatea de membru într-o organizație caritabilă, religioasă, participarea la activități culturale sau de altă natură. În analiza relațiilor economice se va acorda atenție dacă persoana este angajat al unui angajator român, dacă este implicată într-o activitate de afaceri în România, dacă deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, carduri de credit/debit la bănci în România;

7. *contract de leasing financiar* – orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) riscurile și beneficiile dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului sunt transferate utilizatorului la momentul la care contractul de leasing produce efecte;

b) contractul de leasing prevede expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul leasingului către utilizator la momentul expirării contractului;

c) utilizatorul are opțiunea de a cumpăra bunul la momentul expirării contractului, iar valoarea reziduală exprimată în procente este mai mică sau egală cu diferența dintre durata normală de funcționare maximă și durata contractului de leasing, raportată la durata normală de funcționare maximă, exprimată în procente;

d) perioada de leasing depășește 80% din durata normală de funcționare maximă a bunului care face obiectul leasingului; în înțelesul acestei definiții, perioada de leasing include orice perioadă pentru care contractul de leasing poate fi prelungit;

e) valoarea totală a ratelor de leasing, mai puțin cheltuielile accesorii, este mai mare sau egală cu valoarea de intrare a bunului;

8. *contract de leasing operațional* – orice contract de leasing încheiat între locator și locatar, care transferă locatarului riscurile și beneficiile dreptului de proprietate, mai puțin riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală, și care nu îndeplinește niciuna dintre condițiile prevăzute la pct. 7 lit. b)-e); riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală există atunci când opțiunea de cumpărare nu este exercitată la începutul contractului sau când contractul de leasing prevede expres restituirea bunului la momentul expirării contractului;

9. *comision* – orice plată în bani sau în natură efectuată către un broker, un agent comisionar general sau către orice persoană asimilată unui broker sau unui agent comisionar general, pentru serviciile de intermediere efectuate în legătură cu o operațiune economică;

10. *contribuții sociale obligatorii* – prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul cărora aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

11. *dividend* – o distribuie în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică, exceptând următoarele:

a) o distribuie de titluri de participare noi sau majorarea valorii nominale a titlurilor de participare existente, ca urmare a unei operațiuni de majorare a capitalului social, potrivit legii;

b) o distribuie efectuată în legătură cu dobândirea/răscumpărarea titlurilor de participare proprii de către persoana juridică;

c) o distribuie în bani sau în natură, efectuată în legătură cu lichidarea unei persoane juridice;

d) o distribuie în bani sau în natură, efectuată cu ocazia reducerii capitalului social, potrivit legii;

e) o distribuie de prime de emisiune, proporțional cu partea ce îi revine fiecărui participant;

f) o distribuie de titluri de participare în legătură cu operațiuni de reorganizare, prevăzute la art. 32 și 33.

Se consideră dividende din punct de vedere fiscal și se supun aceluiași regim fiscal ca veniturile din dividende:

(i) câștigurile obținute de persoanele fizice din deținerea de titluri de participare, definite de legislația în materie, la organisme de plasament colectiv;

(ii) veniturile în bani și în natură distribuite de societățile agricole, cu personalitate juridică, constituite potrivit legislației în materie, unui participant la societatea respectivă drept consecință a deținerii părților sociale;

12. *dobânda* – orice sumă ce trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor, indiferent dacă trebuie să fie plătită sau primită în cadrul unei datorii, în legătură cu un depozit sau în conformitate cu un contract de leasing financiar, vânzare cu plata în rate sau orice vânzare cu plata amânată;

13. *dreptul de autor și drepturile conexe* – constituie obiect al acestora operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, precum și drepturile conexe dreptului de autor și drepturile sui-generis, potrivit prevederilor Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare;

14. *entitate transparentă fiscal, cu/fără personalitate juridică* – orice asocieră, asocieră în participațiune, asocieri în baza contractelor de exploatare în participație, grup de interes economic, societate civilă sau altă entitate care nu este persoană impozabilă distinctă, fiecare asociat/participant fiind subiect de impunere în întregul impozitului pe profit sau pe venit, după caz;

15. *franciza* – sistem de comercializare bazat pe o colaborare continuă între persoane fizice sau juridice, independente din punct de vedere financiar, prin care o persoană, denumită *francizor*, acordă unei alte persoane, denumită *beneficiar*, dreptul de a exploata sau de a dezvolta o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu;

16. *impozitul pe profit amânat* – impozitul plătit/recuperabil în perioadele viitoare în legătură cu diferențele temporare impozabile/deductibile dintre valoarea contabilă a unui activ sau a unei datorii și valoarea fiscală a acestora;

17. *know-how* – orice informație cu privire la o experiență industrială, comercială sau științifică care este necesară pentru fabricarea unui produs sau pentru aplicarea unui proces existent și a cărei dezvăluire către alte persoane nu este permisă fără autorizația persoanei care a furnizat această informație; în măsura în care provine din experiență, know-how-ul reprezintă ceea ce un producător nu poate ști din simpla examinare a produsului și din simpla cunoaștere a progresului tehnicii;

18. *locul conducerii efective* – locul în care se iau deciziile economice strategice necesare pentru conducerea activității persoanei juridice străine în ansamblul său și/sau locul unde își desfășoară activitatea directorul executiv și alți directori care asigură gestionarea și controlul activității acestei persoane juridice;

19. *metoda creditului fiscal* – o diminuare a impozitului pe venit sau a impozitului pe profit cu suma impozitului plătit în alt stat, conform convențiilor de evitare a dublei impuneri;

20. *metoda scutirii* – scutirea de impozit a venitului sau profitului obținut în alt stat, luând în considerare acel venit sau profit pentru determinarea cotei de impozit aplicabile pentru venitul/profitul total obținut, cota de impozit determinată aplicându-se numai asupra venitului/profitului rămas după deducerea venitului/profitului obținut în acel alt stat, conform convenției pentru evitarea dublei impuneri aplicabile;

21. *mijloc fix* – orice imobilizare corporală, care este deținută pentru a fi utilizată în producția sau livrarea de bunuri ori în prestarea de servicii, pentru a fi închiriată terților sau în scopuri administrative, dacă are o durată normală de utilizare mai mare de un an și o valoare egală sau mai mare decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului;

22. *nerezident* – orice persoană juridică străină, orice persoană fizică nerezidentă și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv în valori mobiliare fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii;

23. *operațiuni cu instrumente financiare* – orice transfer, exercitare sau executare a unui instrument financiar, definit de legislația în materie din statul în care a fost emis, indiferent de piața/locul de tranzacționare unde are loc operațiunea;

24. *organizație nonprofit* – orice asociație, fundație, casă de ajutor reciproc sau federație înființată în România, în conformitate cu legislația în vigoare, dar numai dacă veniturile și activele asociației, casei de ajutor reciproc, fundației sau federației sunt utilizate pentru o activitate de interes general, comunitar sau fără scop lucrativ;

25. *participant* – orice persoană care este proprietarul unui titlu de participare;

26. *persoane afiliate* – o persoană este afiliată dacă relația ei cu altă persoană este definită de cel puțin unul dintre următoarele cazuri:

a) o persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al III-lea inclusiv;

b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot ale unei persoane juridice ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică;

c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă cel puțin aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică;

d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cealaltă persoană juridică ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică.

● **NM: 2.** (2) *Prevederile art. 7 pct. 26 lit. d) NCF stabilesc o relație de afiliere între două persoane juridice pentru cazul în care o persoană terță deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor sale afiliate, minimum 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot atât la prima persoană juridică, cât și la cea de-a doua.*

Între persoane afiliate, prețul la care se transferă bunurile corporale sau necorporale ori se prestează servicii reprezintă preț de transfer;

● **NM: 2.** (1) *În scopul aplicării prevederilor art. 7 pct. 26 NCF, se consideră că o persoană controlează în mod efectiv o persoană juridică dacă se stabilește faptul că, atât din punct de vedere faptic cât și legal, prin utilizarea informațiilor și/sau a documentelor, administratorul/personalul de conducere, are capacitatea de decizie asupra activității persoanei juridice vizate, prin încheierea de tranzacții cu alte persoane juridice care sunt sub controlul aceluiași administrator/personal de conducere sau că persoana de conducere din cadrul persoanei juridice este acționar sau administrator în cadrul persoanei juridice vizate. Pentru justificarea controlului exercitat în mod efectiv sunt luate în considerare contractele încheiate între persoanele vizate, drepturile atribuite prin: acte constitutive ale persoanelor juridice, procuri, contracte de muncă sau de prestări de servicii.*

27. *persoană fizică nerezidentă* – orice persoană fizică ce nu îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 28, precum și orice persoană fizică cetățean străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățean străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățean străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora;

28. *persoană fizică rezidentă* – orice persoană fizică ce îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) are domiciliul în România;

b) centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România;

c) este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

d) este cetățean român care lucrează în străinătate, ca funcționar sau angajat al României într-un stat străin;

29. *persoană juridică română* – orice persoană juridică ce a fost înființată și funcționează în conformitate cu legislația României;

30. *persoană juridică înființată potrivit legislației europene* – orice persoană juridică constituită în condițiile și prin mecanismele prevăzute de reglementările europene;

31. *persoană juridică străină* – orice persoană juridică ce nu este persoană juridică română și orice persoană juridică înființată potrivit legislației europene care nu are sediul social în România;

32. *preț de piață* – suma care ar fi plătită de un client independent unui furnizor independent în același moment și în același loc, pentru același bun sau serviciu ori pentru unul similar, în condiții de concurență loială;

33. *principiul valorii de piață* – atunci când condițiile stabilite sau impuse în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente, orice profituri care în absența condițiilor respective ar fi fost realizate de una dintre persoane, dar nu au fost realizate de aceasta din cauza condițiilor respective, pot fi incluse în profiturile acelei persoane și impozitate corespunzător;

34. *profesii liberale* – acele ocupații exercitate pe cont propriu de persoane fizice, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea și exercitarea profesiei respective;

35. *proprietate imobiliară* – orice teren, clădire sau altă construcție ridicată ori încorporată într-un teren;

36. *redevență*:

(1) Se consideră redevență plățile de orice natură primite pentru folosirea ori dreptul de folosință al oricăruia dintre următoarele:

a) drept de autor asupra unei lucrări literare, artistice sau științifice, inclusiv asupra filmelor, benzilor pentru emisiunile de radio sau de televiziune, precum și efectuarea de înregistrări audio, video;

b) dreptul de a efectua înregistrări audio, video, respectiv spectacole, emisiuni, evenimente sportive sau altele similare, și dreptul de a le transmite sau retransmite către public, direct sau indirect, indiferent de modalitatea tehnică de transmitere - inclusiv prin cablu, satelit, fibre optice sau tehnologii similare;

c) orice brevet, invenție, inovație, licență, marcă de comerț sau de fabrică, franciză, proiect, desen, model, plan, schiță, formulă secretă sau procedeu de fabricație ori software;

d) orice echipament industrial, comercial sau științific, container, cablu, conductă, satelit, fibră optică sau tehnologii similare;

e) orice know-how;

f) numele sau imaginea oricărei persoane fizice sau alte drepturi similare referitoare la o persoană fizică.

(2) Nu se consideră redevență în sensul prezentei legi:

a) plățile pentru achiziționarea integrală a oricărei proprietăți sau a oricărui drept de proprietate asupra tuturor elementelor menționate la alin. (1);

b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;

c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;

d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;

e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau unor tehnologii similare;

f) plățile pentru utilizarea serviciilor de telecomunicații din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori;

37. *rezident* – orice persoană juridică română, orice persoană juridică străină având locul de exercitare a conducerii efective în România, orice persoană juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene, și orice persoană fizică rezidentă;

38. *România* – teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită drepturile suverane și jurisdicția în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional;

39. *stock option plan* – un program inițiat în cadrul unei persoane juridice prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice afiliate ei, prevăzute la pct. 26 lit. c) și d), dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, definite potrivit pct. 40, emise de entitatea respectivă.

Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării titlurilor de participare);